

INDEX FONTIUM
qui in hoc volumine publicantur

Archivum Historicum S. Congregationis de Propaganda Fide (APF):

- Congregazioni Particolari (Congr.Part.), ms. 30 f. 23r-27v.
- Lettere, ms. 70, I parte, f. 62v-63r, 65v-66r;
II parte, f. 44v-45v, 70v-71r, 97r-98v.
- Scritture riferite nei Congressi (SC):
 - Armeni, ms. 3 f. 309r-v, 310r-v.
 - Rutheni, Polonia, Moscovia- Miscellanea II, s.f.
- Scritture Originali riferite nelle Congregazioni Generali (SOCG),
ms. 483 f. 74r, 278r-281v.

Archivum Secretum Vaticanum (AV):

- Archivum Nuntiaturae Varsaviensis (Arch.Nunz.Varsavia; *sigla prius usitata*: Arch.Nunz.Vars.), ms. 177 f. 56r-79v.
- Archivum Processus Consistoriales (Arch.Concist., Proc.Consist.), ms. 81 f. 359r-368r.
- Dataria Apostolica (Dataria Ap.), Brevia Lateranensia (Brev.Lat.), ms. 445 f. 181r-v.
- S. Congregazione del Concilio (Congr.Concilio), Libri Litterarum (Libri Litter.), ms. 19 f. 10r-v, 18r-v.
- S. Congregazione Vescovi e Regolari (Congr.Vescovi e Regolari), Registra Regularium (Reg. Regul.), ms. 88 f. 195v.
- Secretaria Brevium, Registra Brevium (Sec.Brev., Reg.Brev.), ms. 1659 f. 1r-v, 5r-v.
- Segreteria di Stato (Segr.Stato), Germania, ms. 36 f. 592r-593r, 604r-605r;
ms. 204 f. 837r-838r.
- Nunziature Diverse (Nunz. diverse), ms. 221 f. 108r-117v, 118v-131r;
ms. 222 f. 87v-93v.
- Polonia (Segr.Stato, Polonia; *sigla prius usitata*: Nunz.Pol.),
 - ms. 94 f. 50v-55r, 397r-400r, 401r-403r, 404r-405r, 407r-408r, 409r-410r, 411r-412r, 413r-v, 415r-417r, 419r-426r, 429r, 430r, 431r, 432r-v, 439r-442r, 443r-446r;
 - ms. 99 f. 457r, 458r-461v, 465r-466r, 467r, 468r, 470r-472r, 485r-487r, 488r, 489r, 492r-494r, 496r-497v, 499r-500r, 501r-504r, 505r, 507r-509v, 511r, 512r, 514r-516v, 521r, 522r-527v, 529r-v, 533r, 535r-541v, 543r-545v, 547r-551r, 552r, 555r-558r, 561r, 562r, 564r-565r, 569r-570r, 571r-572r, 573r, 574r-575v, 579r-580r, 581r-582r, 584r-586v, 589r, 590r, 591r-592r, 593r-v, 599r,

600r, 601r-602r, 606r-608r, 609r, 610r, 615r, 616r-619r, 621r-622r, 623r-626v, 628r, 629r-630r, 631r-632r, 639r, 640r-641r, 643r, 644r-645r, 646r, 647r-648r, 649r-650r, 652r, 654r-655r, 656r-v, 658r, 659r-v, 661r-662r, 663r, 667r, 668r-669r, 671r, 672r-673v, 675r-676v;

ms. 100 f. 5r-8v, 39r-42r, 43r-48r, 55r-56v;

ms. 183A f. 465v-467v, 470r-495r-v, 498r-502v, 503v, 505r.

-- Additiones (Addit.), ms. 6, s.f;

ms. 15, fasc. II, s.f.

Archivio di Stato - Lucca (AS Lucca):

- Archivio (Arch.) Buonvisi II parte, filza 17 n. 244, 273, 276, 292, 296;

" 35 n. 255;

" 52 n. 142, 143, 144, 145, 146, 147,
148+col., 149, 150, 151, 152,
153, 154, 155+col., 156, 157.

Biblioteca Apostolica Vaticana (BV):

- Barberini Latini (Barb.Lat.), ms. 2896 f. 218r, 222r;

ms. 6337 f. 98r-99r;

ms. 6649 f. 19v, 74v-75r.

Biblioteka Muzeum Narodowego im. Czartoryskich - Kraków:

- Teki Naruszewicza, ms. 178 n. 165, p. 671-673, n. 172, p. 725-726, n. 175
p. 751-754;

ms. 419 p. 297-299.

OPERA
in quibus scripta ad nuntiaturam Opii Pallavicini attinentia
publicata sunt

- De Bojani - F[erdinand] De Bojani, *Innocent XI. Sa correspondance avec ses Nonces*. Vol. III: 1680-1684. Première partie: *Affaires politiques*, Roulers (Belgique) 1912, p. 502, 534-539, 543-551.
- Hiltebrandt - Philipp Hiltebrandt, *Preussen und die römische Kurie*, Bd. I: *Die Vorfriederizianische Zeit (1625-1740)*, Berlin 1910, p. 65-68.
- Erdélyi Országgyűlési Emlékek* [Monumenta Comititalia Regni Transylvaniae]. Történeti bevezetésekkel. Szerkeszti Szilagyi Sandor, Tizenhetedik kötet: 1679-1682, Budapest 1894, p. 202, 213-214 (Monumenta Hungariae Historica - Magyar Történelmi Emlékek).
- Welykyj, *Documenta - Documenta Pontificum Romanorum historiam Ucrainae illustrantia (1075-1953)*, collegit, introductione et adnotationibus auxit P. Athanasius G. Welykyj OSBM, Vol. I: 1075-1700, Romae 1953, p. 645-646.
- Welykyj, LE - *Litterae episcoporum historiam Ucrainae illustrantes (1600-1900)*, paravit, adnotavit editionemque curavit P. Athanasius G. Welykyj OSBM, Vol. III: 1665-1690, Romae 1974, p. 203-204 (Analecta OSBM, Sectio III).
- Welykyj, LNA - *Litterae nuntiorum apostolicorum historiam Ucrainae illustrantes (1550-1850)*, collegit, paravit, adnotavit editionemque curavit P. Athanasius G. Welykyj OSBM, T. XIII: 1675-1683, Romae 1969, p. 250-253.
- Welykyj, LPF - *Litterae S. C. de Propaganda Fide Ecclesiam Catholicam Ucrainae et Bielarusjae spectantes*, collegit et adnotationibus illustravit P. Athanasius G. Welykyj OSBM, T. II: 1670-1710, Romae 1955, p. 125 (Analecta OSBM, Sectio III).

STUDIA ET FONTES AUXILIARII
quibus in hoc volumine apparando usi sumus

- ADB - *Allgemeine Deutsche Biographie*, Bd. 1-56, München und Leipzig 1875-1912.
- Andrusiak - Mikołaj Andrusiak, *Józef Szumlański pierwszy biskup unicki lwowski (1667-1708). Zarys biograficzny* [Iosephus Szumlański, primus episcopus Leopoliensis unitus (1667-1708). Brevis vitae descriptio], Lwów 1934 (Archiwum Towarzystwa Naukowego we Lwowie. Dział B, tom XVI, zeszyt 1).
- ANP - *Acta Nuntiaturae Polonae*, T. XXXIV: *Opitius Pallavicini (1680-1688)*, Vol. 1: (10 VIII 1680-29 III 1681), edidit Maria Domin-Jačov; Vol. 2: (III 1681-15 VII 1681), edidit Maria Domin-Jačov, Romae 1995, 1997.
- Auerbach - Bertrand Auerbach, *La France et le Saint Empire Romain Germanique depuis la paix de Westphalie jusqu'à la Révolution Française*, Paris 1912.
- Barycz, *Metryka...* - Henryk Barycz, *Metryka promowanych Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Krakowskiego z lat 1639-1741* [Liber promotionum theologorum ordinis in Universitate Studiorum Jagiellonica ab a. 1639 usque ad a. 1741], in: "Nasza Przeszłość", T. 3 (1947), p. 185-212.
- Bendza, *Prawosławna diecezja przemyska...* - Marian Bendza, *Prawosławna diecezja przemyska w latach 1596-1681. Studium historyczno-kanoniczne* [Diocesis orthodoxa Premisliensis annis 1569-1681. Studium historicum-canonicum], Warszawa 1982.
- Bendza, *Tendencje unijne...* - Marian Bendza, *Tendencje unijne względem cerkwi prawosławnej w Rzeczypospolitej w latach 1674-1686* [De Unionis studio, quod annis 1674-1686 erga Ecclesiam orthodoxam ortum], Warszawa 1987.
- Bérenger, *L'Empereur Léopold Ier...* - Jean Bérenger, *L'Empereur Léopold Ier et la défense de la Chrétienté au début des années 1680*, in: *L'Europa centro-orientale e il pericolo turco tra Sei e Settecento*, Atti del Convegno Internazionale (Viterbo, 23-25 Novembre 1998) a cura di Gaetano Platania, Viterbo 2000.
- Bérenger, *Le Royaume de France...* - Jean Bérenger, *Le Royaume de France et les "Malcontents" de Hongrie. Contribution à l'étude des relations entre Louis XIV et Imre Thököly (1678-1689)*, in: "Revue d'histoire diplomatique", T. 87 (1973), p. 277-319.

- Berthier - *Innocentii PP. XI Epistolae ad Principes annis I-V (3 X 1676 - 20 IX 1681)*, ed. Fr. Ioachim Joseph Berthier, T. I-II, Romae 1890-1895.
- Biographisches Lexicon - Biographisches Lexicon zur Geschichte Südosteuropas*, hrsgb. von Mathias Bernath und Felix von Schroeder, Bd. I-IV, München 1974-1984 (Südosteuropäische Arbeiten, 75).
- Blazejovs'kyj - Dmytro Blazejovs'kyj, *I Teatini e i Pontifici Collegi Armeno e Ucraino di Leopoli (1665-1784)*, in: "Regnum Dei", 1979, p. 205-245.
- Blet - Pierre Blet, *Innocent XI et l'assemblée du clergé de France de 1682. La rédaction du Bref "Paternae Charitati"*, in: "Archivum Historiae Pontificiae", T. 7 (1967), p. 329-377.
- Blet, *Les Assemblées du Clergé...* - Pierre Blet, *Les Assemblées du Clergé et Louis XIV de 1670 à 1693*, Roma 1972 (Analecta Gregoriana, vol. 189, Series Facultatis Historiae Ecclesiasticae: sectio A, n. 11).
- Błażkiewicz - Henryk Błażkiewicz, *Studia w małopolskiej prowincji reformatów 1623-1865* [De studiis in provincia OFM Reformatorum Minoris Poloniae annis 1623-1865 florentibus], Pars I, in: "Nasza Przeszłość", T. 85 (1996), p. 99-136; Pars II, in: "Nasza Przeszłość", T. 87 (1997), p. 195-252.
- Bogdan - *Documente privitoare la istoria românilor*, culese de Eudoxiu de Hurmuzaki, Suplementul II, Vol. III, Fascicula 1^a: 1641-1703, publ. de Ioan Bogdan, [Bucuresti], s.d.
- Bullarium Romanum - Bullarium diplomatum et privilegiorum Sanctorum Romanorum Pontificum*, Taurinensis editio, T. VIII, Augustae Taurinorum 1863; T. XVI, ibidem 1869; T. XIX, ibidem 1870.
- Cardella - Lorenzo Cardella, *Memorie storiche de' Cardinali della Santa Romana Chiesa*, T. VII, Roma 1793.
- Chodyncki - Ignacy Chodyncki, *Wiadomość historyczna o fundacyach klasztorów zakonu karmelitańskiego, niegdyś w Polsce i Litwie, a później pod panowaniem Austrii, Rosyi, i Prus zostających* [Notitiae historicae de fundatione monasteriorum ordinis Carmelitarum, olim Poloniae et Lithuaniae, postea autem sub imperio Austriae, Moscoviae, Prussiae exstantium], Lwów 1846.
- Compendio - Compendio cronologico-critico della storia di Mantova dalla sua fondazione sino ai nostri giorni*, T. IV, Mantova 1833.
- Corpus - Corpus juris canonici Gregorii XIII...*, a Petro Pithaeo et Francisco fratre, liber VII: *Decretalium et Johannis Pauli Lancelotti institutionibus adauctum*, T. II, Augustae Taurinorum 1746.
- Cynarski - Stanisław Cynarski, *Dzieje rodu Lanckorońskich z Brzezia od XIV do XVIII wieku. Sprawy kariery urzędniczej i awansu majątko-*

wego [De familiae de Brzezie Lanckoroński saeculis XIV-XVIII gestis, auctoritate ac fortuna], Warszawa-Kraków 1996.

Czerwień - Henryk Czerwień, *Przywilej nadawania stopni naukowych w zakonie paulinów* [De privilegiis, quae apud Paulinos ad s. theologiae doctoris titulum tribuendum valuerint], in: "Nasza Przeszłość", T. 36 (1971), p. 209-224.

Des Noyers - Ludwik Nabelak, *Listy Piotra Des Noyers, sekretarza królowej Maryi Kazimiry, z lat 1680-1683, rzeczy polskich dotyczące* [Petri des Noyers, reginae Mariae Casimirae secretarii, litterae annis 1680-1683 conscriptae, de rebus Regni Poloniae referentes], in: "Biblioteka Ossolińskich", poczet nowy, T. X, Lwów 1868, p. 1-79.

Dictionnaire de biographie française, T. I - , Paris 1933 - .

Dictionnaire de théologie catholique... - Dictionnaire de théologie catholique, leurs preuves et leur histoire, commencé sous la direction de A. Vacant, 12e tirage, T. I-XV, Paris 1909-1950.

DBI - *Dizionario biografico degli Italiani*, T. I - , Roma 1960 - .

Dizionario degli istituti... - Dizionario degli istituti di perfezione, diretto da G. Pelliccia e da G. Rocca, T. I - , Roma 1974 - .

Dobrowolski - Kazimierz Dobrowolski, *Dzieje wsi Niedźwiedzia w powiecie limanowskim do schyłku dawnej Rzeczypospolitej* [Pagi Niedźwiedzia decanatu in Limanoviensi historia, usque ad Reipublicae finem adducta], in: *Studia z historii społecznej i gospodarczej poświęcone prof. dr Franciszkowi Bujakowi*, Lwów 1931, p. 479-563.

Dubruel - Marc Dubruel, *Innocent XI et l'extension de la régale. D'après la correspondance confidentielle du cardinal Pio avec Léopold 1er*, in: "Revue des Questions Historiques", T. 37 (1907), p. 101-137.

Dworzaczek - Włodzimierz Dworzaczek, *Genealogia* [Genealogia], T. I-II, Warszawa 1959.

Dzieje Rzeszowa [Resoviae oppidi historia], T. I pod red. Feliksa Kiryka, Rzeszów 1994.

Dzieje teologii katolickiej w Polsce [Theologiae catholicae Poloniae florentis historia], pod red. Mariana Rechowicza, T. II: *Od Odrodzenia do Oświecenia* [A "Recentiori" usque ad "Illuminationis" aevum], Lublin 1975 (Tow. Naukowe KUL, 97).

Eichhorn, *Bischofswahlen* - [Anton] Eichhorn, *Geschichte der ermländischen Bischofswahlen, mit möglicher Berücksichtigung der ihnen zum Grunde gelegenen Rechtsverhältnisse, zugleich eine chronologische Grundlage für die Geschichte der Bischöfe Ermlands*, in: "Zeitschrift für die Geschichte und Alterthumskunde Ermlands", Bd. I (1858-1860), p.

- 93-190, 269-383, 460-600; Bd. II (1861-1863), p. 1-177, 396-465, 610-631.
- Eichhorn, *Die Prälaten...* - [Anton] Eichhorn, *Die Prälaten des ermländischen Domcapitels*, in: "Zeitschrift für die Geschichte und Alterthumskunde Ermlands", Bd. III (1864-1866), p. 305-397, 529-643.
- Eickhoff - Ekkehard Eickhoff, *Venedig, Wien und die Osmanen. Umbruch in Südsteuropa 1645-1700*, München 1970.
- Encyclopédie de l'Islam. Dictionnaire géographique, ethnographique et biographique des peuples musulmans*, publié... par M. Th. Houtsma, T. I-IV, Leyde-Paris 1913-1934.
- Encyclopédie de l'Islam*, nouvelle édition, T. I- , Leyde-Paris 1960 - .
- Encyklopedia Katolicka* [Encyclopaedia Catholica], T. I- , Lublin 1973-.
- Estreicher, *Bibliografia polska* - Karol Estreicher, *Bibliografia polska* [Bibliographia Polonorum], T. I, Kraków 1883.
- Federkiewicz - Jan Federkiewicz, *Kapituła przemyska obrządku łacińskiego* [Capitulum ritus Latini Premisliensis], in: "Kronika dyecezyi przemyskiej. Pismo dyecezalne", T. 9 (1909), p. 121-131, 172-182, 228-239.
- Fessler - Ignaz Aurelius Fessler, *Geschichte von Ungarn*, 2. Aufl., Bd. IV: *Die Zeit der Könige von Rudolf I. bis Leopold I. 1576-1705*, Leipzig 1877.
- Fijałek - Jan Fijałek, *Kościół rzymsko-katolicki w Inflantach pod władztwem polskiem (1582-1772/95)* [Historia Ecclesiae catholicae Livoniae in partibus, dum Polonis sit haec subiecta annis 1582-1772/95], in: "Kwartalnik Teologiczny Wileński", T. I-II (1923-1924), p. 177-198.
- Folwarski - Henryk Folwarski, *Poczet opatów klasztoru kanoników regularnych w Czerwińsku* [Index abbatum monasterii Canonicorum Regularium in Czerwińsk], in: "Nasza Przeszłość", T. 6 (1957), p. 5-81.
- Forbin, *Première mission...* - Comte de Forbin, *Première mission de Toussaint de Forbin en Pologne (1674-1677)*, in: "Revue d'histoire diplomatique", T. 25 (1911), p. 532-558; T. 26 (1912), p. 102-152, 177-199.
- Forbin - Comte de Forbin, *La seconde mission de Toussaint de Forbin en Pologne (1680-1681)*, in: "Revue d'histoire diplomatique", T. 27 (1913), p. 238-275.
- Forst de Battaglia - Otto Forst de Battaglia, *Jan Sobieski król Polski* [Ioannes Sobieski, rex Poloniae], Warszawa 1983.
- Gauchat HC - Patritius Gauchat, *Hierarchia Catholica Medii et Recentioris Aevi*, Vol. IV: *A pontificatu Clementis PP VIII (1592) usque ad pontificatum Alexandri PP VII (1667)*, Monasterii 1935.

- Gebhardt - Bruno Gebhardt, *Handbuch der deutschen Geschichte*, Bd II: *Von der Reformation bis zum Ende des Absolutismus. 16. bis 18. Jahrhundert*, 8. Aufl., Stuttgart 1960.
- Gotkiewicz - Marian Gotkiewicz, *Trzy wieki kolegium podolinieckiego (1642-1942)* [Collegii Podolini saecula tria (1642-1942)], in: "Nasza Przyszłość", T. 36 (1962), p. 83-113.
- Grabowski - Ambroży Grabowski, *Starożytności historyczne polskie czyli pisma i pamiętniki do dziejów dawnej Polski, listy królów i znakomitych mężów, przypowieści, przysłowia itp.* [Antiquitates Polonorum vel scripta et memorabilia ad Regni historiam referentia, regum clarissimorumque virorum litterae, anecdota, sententiae], T. II, Kraków 1840.
- Guldon, Wijaczka - Zenon Guldon, Jacek Wijaczka, *Wysokość i struktura dochodu z dóbr biskupstwa krakowskiego w województwie sandomierskim w końcu XVIII wieku* [De episcopatus Cracoviensis palatinatu in Sandomiriensi redditibus, qua summa contineri quibusque fontibus saeculo XVIII exeunte oriri soliti], in: "Nasza Przyszłość", T. 85 (1996), p. 159-206.
- Hammer - Joseph von Hammer, *Geschichte des Osmanischen Reiches*, Bd. VI: *Von der Grossvesirschaft Mohammed Köprilis bis zum Carlowiczser Frieden. 1656-1699*, Pest 1830.
- Handbuch der Geschichte Russlands*, Bd. II: *Vom Randstaat zur Hegemonialmacht*, hrsg. von K. Zernack, Stuttgart 1981.
- Helcel, *Listy* - Antoni Zygmunt Helcel (wyd.), *Listy Jana Sobieskiego do żony Maryi Kazimiery wraz z listami tej królewskiej rodziny i innych znakomitych osób przez Jerzego Samuela Bandtkiego z oryginałów archiwu niegdyś Sobieskich przepisane* [Ioannis Sobieski ad Mariam Casimiram uxorem litterae, una cum aliis eiusdem illustrissimae familiae clarissimorumque epistulis ex fontibus a Georgio Samuele Bandtke transcriptae], Kraków 1860.
- Helcel - Antoni Zygmunt Helcel, *O dwukrotnem zamężciu księżniczki Ludwiki Karoliny Radziwiłłowej i wynikłych ztąd w Polsce zamieszkach. Przyczynek do dziejów panowania Jana III* [De Ludovicae Carolinae Radziwiłł principissae nuptiis binis et de tumultu qua de causa regno in Poloniae exorto. Ad Ioannis Sobieski regnum notula], Kraków 1857.
- Historia Kościoła - *Historia Kościoła w Polsce* [Historia Ecclesiae in Polonia], T. I, cz. 2, pod red. B. Kumora, Z. Obertyńskiego, Poznań-Warszawa 1974.

- Hoheneicher - Hoheneicher, *Akten-Stücke das Vorhaben des Bayerischen Kurfürsten Maximilian Emanuel, sich mit einer protestantischen Prinzessin zuvermählen betreffend*, in: "Oberbayerisches Archiv für vaterländische Geschichte", Bd. II, 1840, p. 203-233.
- Hoszowski - Konstanty Hoszowski, *Obraz życia i zastug opatów mogilskich* [De abbatum Clarae Tumbae vita meritisque eorum], Kraków 1867.
- Hudita - I. Hudita, *Histoire des relations diplomatiques entre la France et la Transylvanie au XVIIe siècle (1635-1683)*, Paris 1927.
- Hurmuzaki, *Documente - Documente privitoare la istoria românilor*, culese de Eudoxiu de Hurmuzaki. Vol. V, Partea I: 1650-1699, Partea II: 1650-1699, Bucuresti 1885, 1886.
- Hurmuzaki, *Fragmente zur Geschichte...* - Eudoxius von Hurmuzaki, *Fragmente zur Geschichte der Rumänen*, Bd. III, Bucuresti 1884.
- Iorga, *Histoire* - N[icolae] Iorga, *Histoire des Roumains et de leur civilisation*, 12e édition, Bucarest 1922.
- Istorični monografii ... - Istorični monografii Mikoli Kostomarova*, T. IX: *Ruina*, III: *Get'manovanne Samoiloviča*, L'viv 1844.
- Jaromin - Henryk Jaromin, *Zarys historii Kongregcji Oratorium św. Filipa Neri w Polsce (1668-1968)* [De Congregationum Oratorii s. Philippi Neri in Polonia historia (1668-1968)], in: "Nasza Przeszłość", T. 32 (1970), p. 5-143.
- Kaczmarczyk, Leśnodorski - Zdzisław Kaczmarczyk, Bogusław Leśnodorski, *Historia państwa i prawa Polski od połowy XV w. do r. 1795* [Civitatis iurisque Polonorum historia, a medio XV saeculo usque ad annum 1795 adducta], część II: *Od połowy XVI w. do r. 1795* [A medio XVI saeculo ad annum 1795], Warszawa 1957.
- Kantak - Kamil Kantak, *Bernardyni polscy* [De Bernardinis Polonis], T. II, Lwów 1933.
- Karbownik - Henryk Karbownik, *Obciążenia stanu duchownego w Polsce na rzecz państwa od połowy XVII w. do 1795 r.* [De tributis publicis ordini Poloniae ecclesiastico a medio XVII saeculo usque ad 1795 impositis], Lublin 1984.
- Kartunnen - Liisi Kartunnen, *Les nonces apostoliques permanents de 1650 à 1800*, Genève 1912.
- Klasztory bernardyńskie...* - *Klasztory bernardyńskie w Polsce w jej granicach historycznych* [De monasteriis Bernardinorum in Polonia intra fines eius historicos], pod red. Hieronima E. Wyczawskiego, Kalwaria Zebrzydowska 1985.

- Klopp - Onno Klopp, *Das Jahr 1683 und der folgende grosse Türkenkrieg bis zum Frieden von Carlowitz 1699*, Graz 1882.
- Kołodziejczyk - Dariusz Kołodziejczyk, *Podole pod panowaniem tureckim. Ejalet Kamieniecki 1672-1699* [Podolia sub ditione Turcarum. Eialetus Camenecensis 1672-1699], Warszawa 1994.
- Komaszyński - Michał Komaszyński, *Maria Kazimiera d'Arquien Sobieska, królowa Polski 1641-1716* [Maria Casimira d'Arquien Sobieska, regina Poloniae 1641-1716], Kraków-Wrocław 1983.
- Konarski - Kazimierz Konarski, *Polska przed odsieczą wiedeńską r. 1683* [Polonia ante expeditionem Vindobonensem a. 1683], Warszawa 1914.
- Köpeczi - Béla Köpeczi, *La France et la Hongrie au début du XVIIIe siècle. Etude d'histoire des relations diplomatiques et d'histoire des idées*, Budapest 1971.
- Korytkowski, *Arcybiskupi...* - Jan Korytkowski, *Arcybiskupi gnieźnieńscy, prymasowie i metropolici polscy od roku 1000 do roku 1821* [Archiepiscopi Gnesnenses, primates et metropolitae Poloniae ab a. 1000 usque ad 1821], T. I-V, Poznań 1888-1892.
- Korytkowski, *Prałaci...* - Jan Korytkowski, *Prałaci i kanonicy Katedry Metropolitalnej Gnieźnieńskiej od roku 1000 aż do dni naszych* [Praelati et canonici Ecclesiae Cathedralis Metropolitanae Gnesnensis ab a. 1000 usque ad dies nostras], T. I-IV, Gniezno 1883.
- Krones - Franz von Krones, *Zur Geschichte Ungarns (1671-1683) mit besonderer Rücksicht auf die Thätigkeit und die Geschichte des Jesuitenordens*, in: "Archiv für österreichische Geschichte", Bd. 80/2 (1894), p. 351-455.
- Kumor, *Archidiakoniat...* - Ks. Bolesław Kumor, *Archidiakoniat sądecki. Opracowanie materiałów źródłowych do atlasu historycznego Kościoła w Polsce* [Archidiaconatus Sandeciensis. Fontes ad usum chartographiae Ecclesiae in Poloniae historicae elaborati], in: "Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", T. 8 (1964), p. 271-304; T. 9 (1964), p. 93-286.
- Kurczewski - Jan Kurczewski, *Biskupstwo wileńskie* [Episcopatus Vilnensis], Wilno 1912.
- Lavisse - Ernest Lavisse, *Histoire de la France depuis les origines jusqu'à la Révolution*, T. VII: *Louis XIV. La Religion. Les Lettres et les Arts. La Guerre (1643-1685)*, Paris 1911.
- Legrelle - A. Legrelle, *Louis XIV et Strasbourg. Essai sur la politique de la France en Alsace d'après des documents officiels et inédits*, IVe édition, Paris 1884.

- Lessico... - Lessico universale italiano di lingua, lettere, arti, scienze e tecniche*, T. I-XI, Roma 1968-1998.
- Lexikon für Theologie und Kirche*, III. Aufl., Bd. I-X, Freiburg-Wien 1993-2001.
- Lippi - Mattia Giuseppe Lippi, *Vita di Papa Innocenzo XI*, Roma 1889.
- Liske - Xawery Liske, *Cudzoziemcy w Polsce* [Alienigenae in Polonia], Lwów 1876.
- Litak, *Od Reformacji* - Stanisław Litak, *Od Reformacji do Oświecenia. Kościół katolicki w Polsce nowożytnej* [A "Reformationis" usque ad "Illuminationis" saeculum. Ecclesia catholica in Polonia nostri aevi], Lublin 1994 (Tow. Naukowe KUL, Biblioteka historii społeczno-religijnej Instytutu Geografii Historycznej Kościoła w Polsce, 8).
- Litak - Stanisław Litak, *Struktura terytorialna kościoła łacińskiego w Polsce w 1772 roku* [Structura territorialis Ecclesiae Latinae in Polonia a. 1772], Lublin 1980 (Materiały do atlasu historycznego chrześcijaństwa w Polsce, T. IV).
- Łętowski - Ludwik Łętowski, *Katalog biskupów, prałatów i kanoników krakowskich. Prałaci i kanonicy krakowscy* [Catalogus episcoporum, praelatorum et canonicorum Cracoviensium], T. IV, Kraków 1853.
- Łukaszewicz - Józef Łukaszewicz, *Krótki opis historyczny Kościołów parochialnych, kościółków, kaplic, klasztorów, szkółek parochialnych, szpitali i innych zakładów dobroczynnych w dawnej Diecezji Poznańskiej* [Brevis descriptio historica ecclesiarum parochialium, oratoriorum, cappellarum, monasteriorum, scholarum parochialium, nosocomiorum aliorumque operum charitatis in antiqua dioecesi Posnaniensi], T. I-III, Poznań 1858-1863.
- Manteuffel - Gustaw Manteuffel, *Inflanty polskie, poprzedzone ogólnym rzutem oka na siedmiowiekową przeszłość całych Inflant* [De Livonia Polona cum notulis de septem totius regionis historiae saeculis opus], Poznań 1879.
- Mańkowski - Alfons Mańkowski, *Prałaci i kanonicy katedralni chełmińscy od założenia kapituły do naszych czasów* [De praelatis canonicisque cathedralibus Culmae a capitula fundata usque ad tempora nostra qui fuerint], in: "Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu", T. 33 (1926), p. 1-109; T. 34 (1927), p. 285-424.
- Matwijowski, *Pierwsze sejmy...* - Krystyn Matwijowski, *Pierwsze sejmy z czasów Jana III Sobieskiego* [De comitiis, quae regno Ioannis Sobieski ineunte habita], Wrocław 1976 (Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Seria A. Nr 187).

- Matwijowski, *Sejm grodzieński ...* - Krystyn Matwijowski, *Sejm grodzieński 1678-1679* [Comitia annis 1678-1679 Grodnensia], Wrocław 1985 (Acta Universitatis Wratislaviensis, No 909, Historia LXI).
- Michaud - Michaud, *Biographie universelle ancienne et moderne*, nouvelle édition, T. 1-45, Paris, s. d. [1854].
- Morariu - Bonaventura Morariu, *Series chronologica Praefectorum Apostolicorum Missionis Fr. Min. Conv. in Moldavia et Valachia durante saec. XVII et XVIII cui accedit Series chronologica Episcoporum Baco- viensium*, in: "Commentarium Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci Conventualium", T. 37, Num. VI-X, Vaticani 1914.
- Morawski Michał, *Monografia Włocławka (Włocławia)* [Vladislaviae descriptio monographica], Włocławek 1933.
- Moroni - Gaetano Moroni, *Dizionario di erudizione storico-ecclesiastica da S. Pietro sino ai nostri giorni*, T. 1-103, Venezia 1840-1861.
- NDB- *Neue Deutsche Biographie*, Bd. 1-16, Berlin 1953-1990.
- Niesiecki - Kasper Niesiecki, *Herbarz Polski* [Liber stemmatum Poloniae], T. I-X, Lipsk 1839-1846.
- Nomi e cognomi... - Nomi e cognomi de' Padri e Fratelli professi della Congregazione de' Chierici Regolari*, Roma 1747.
- Nouvelle biographie générale depuis les temps les plus reculés jusqu'à nos jours*, T. 1-46, Paris 1854-1877.
- Novaes - Giuseppe de Novaes, *Elementi della storia de' Sommi Pontefici da S. Pietro sino al felicemente regnante Pio Papa VII....*, II ed., T. XI, Siena 1805.
- Nowacki - Józef Nowacki, *Dzieje Archidiecezji Poznańskiej* [Historia archidiecesis Posnaniensis], T. II: *Archidiecezja poznańska w granicach historycznych i jej ustrój* [Archidiecesis Posnaniensis in suis finibus historicis eiusque ordinatio], Poznań 1964.
- Nowy Korbut - *Bibliografia literatury polskiej "Nowy Korbut"* [Bibliographia litteraturae Polonae "Nowy Korbut"], T. II: *Piśmiennictwo staropolskie. Hasła osobowe A-M* [Litteratura Polona antiqua. Index personarum A-M]; T. III: *Piśmiennictwo staropolskie. Hasła osobowe N-Ż* [Litteratura Polona antiqua. Index personarum N-Ż], red. Roman Pollak, Warszawa 1964, 1965.
- Pasek - Jan Chryzostom Pasek, *Pamiętniki* [Memorabilia], opr. i wstępem opatrzył Roman Pollak, Warszawa 1963.
- Pastor - Ludovico Pastor, *Storia dei Papi dalla fine del Medio Evo*, T. XIV/2: *1676-1700*, versione italiana di Pio Cenci, Roma 1962.

- Pawelec - Wincenty Feliks Pawelec, *Biskupstwo Chełmskie (Szkic historyczny)* [Dioecesis Chelmensis. Notula historica], in: "Wiadomości diecezjalne lubelskie", T. 15 (1933), p. 286-290, 318-326, 348-356; T. 16 (1934), p. 13-15, 134-145, 386-400; T. 17 (1935), p. 16-28, 63-67.
- Pawiński - *Dzieje zjednoczenia Ormian polskich z Kościołem Rzymskim w XVII w.* [De Armenorum Poloniae Romana cum Ecclesia unione], wydał Adolf Pawiński, Warszawa 1876 (Źródła dziejowe, T. II).
- Petrowicz, *La Chiesa...* - Gregorio Petrowicz, *La Chiesa Armena in Polonia e nei paesi limitrofi*, parte III: 1686-1954, Roma 1988.
- Petrowicz, *L'Unione...* - Gregorio Petrowicz, *L'Unione degli Armeni di Polonia con la Santa Sede (1626-1686)*, Roma 1950 (Orientalia Christiana Analecta, 135).
- Pitala - Adam Pitala, *Kolegium pijarów w Krakowie. (Szkic historyczny)* [Piaristarum Collegium Cracoviense. Notula historica], in: "Nasza Przyszłość", T. 15 (1962), p. 57-81.
- Piawski Kazimierz, *Dyplomacja polska w czasach Jana III Sobieskiego* [Relationes Reipublicae cum exteris Ioanne III Sobieski regnante], in: "Polityka Narodów", 1933, p. 13-55.
- Platania, *Gli Italiani...* - Gaetano Platania, *Gli Italiani e l'Europa orientale. Un esempio tra i tanti: Tommaso Talenti nella Polonia del XVII secolo*, in: *Itinerari di idee, uomini e cose fra Est ed Ovest Europeo*, Atti del Convegno Internazionale, Udine 21-24. XI 1990, Udine 1991, p. 517-534.
- Platania Gaetano, *La nomina di Carlo Barberini a protettore di Polonia (1681) in alcune lettere inedite conservate nel fondo barberiniano della Biblioteca Vaticana*, in: "Arte. Documento", T. 4 (1998), p. 215-224.
- Podhorodecki - Leszek Podhorodecki, *Chanat Krymski i jego stosunki z Polską w XV-XVII w.* [Cami Crimaeae horumque cum Polonis saeculis XV-XVII relationes], Warszawa 1987.
- Prochaska - *Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej z archiwum tzw. bernardyńskiego we Lwowie* [Acta civilia terrestriaque Reipublicae temporibus oriunda et in "Bernardinorum" archivio Leopoliensi servata], T. XXII: *Lauda sejmikowe* [Lauda contionum], T. III: *Lauda wiszeńskie 1673-1732* [Lauda Wiszenscia 1673-1732], opr. Antoni Prochaska, Lwów 1916.
- PSB - *Polski Słownik Biograficzny* [Lexicon Biographicum Polonorum], T. 1 - , Kraków 1935 - .
- Quazza - Romolo Quazza, *Mantova attraverso i secoli*, Mantova 1933.

- Rąb, *Kapituła...* - Jan Rąb, *Kapituła kolegiacka w Brzozowie (1724-1788)* [Capitulum ecclesiae collegiatae Brzozoviensis], in: "Nasza Przeszłość", T. 43 (1975), p. 101-133.
- Rąb, *Kościelne dzieje...* - Jan Rąb, *Kościelne dzieje Brzozowa* [Historia ecclesiastica Brzozoviensis], in: "Nasza Przeszłość", T. 9 (1959), p. 293-321.
- Recueil des instructions...* - *Recueil des instructions données aux ambassadeurs et ministres de France depuis les traités de Westphalie jusqu'à la Révolution Française*, T. XVI: Prusse, avec une introduction et des notes par Albert Waddington; T. XVIII: Diète Germanique, avec une introduction et des notes par Bertrand Auerbach, Paris 1901, 1912.
- Repertorium - *Repertorium der diplomatischen Vertreter aller Länder seit dem Westfälischen Frieden (1648)*, Bd. I: (1648-1715), veröffentlicht von Ludwig Bittner und Lothar Gross, Oldenburg-Berlin 1936.
- Ritzler-Sefrin HC - Remigius Ritzler, Pirminus Sefrin, *Hierarchia Catholica Medii et Recentioris Aevi*, Vol. V: *A pontificatu Clementis PP IX (1667) usque ad pontificatum Benedicti PP XIII (1730)*, Patavii 1952.
- Russkij biografičeskij sl'ovar*, T. XV, XXII, S. Petersburg 1910, 1911.
- Sapiehowie* - *Sapiehowie. Materjały historyczno-genealogiczne i majątkowe* [Gens Sapięha. Fontes historici, genealogici et oeconomici], T. I-III, Petersburg 1890-1894.
- Schiemann - Theodor Schiemann, *Luise Charlotte Radziwiłł, Markgräfin von Brandenburg*, in: "Forschungen zur Brandenburgischen und Preussischen Geschichte", Bd. III (1890), p. 125-168.
- Seraphim - Ernst Seraphim, *Geschichte Liv-, Est- und Kurlands von der "Aufsegelung" des Landes bis zur Einverleibung in das russische Reich*, Bd. II, Reval 1896.
- SGKP - *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich* [Lexicon geographicum Regni Poloniae aliarumque Slavoniae regionum], T. I-XV, Warszawa 1880-1902.
- Słownik polskich pisarzy franciszkańskich (Bernardyni i Franciszkanie śląscy, Franciszkanie Konwentualni, Klaryski oraz Zgromadzenie III Reguły)* [Lexicon scriptorum ordinis Franciscanorum Poloniae (Bernardini et Franciscani Silesiae degentes, Franciscani Conventuales, Clarissae necnon Franciscales Tertii Ordinis)], pod red. Hieronima E. Wyczawskiego, Warszawa 1981.
- Słownik polskich teologów katolickich* [Lexicon theologorum ecclesiae catholicae Polonorum], pod red. Hieronima E. Wyczawskiego, T. I-IV, Warszawa 1981-1983.

- Smirnov - N. A. Smirnov, *Rossija i Turcija v XVI-XVII vv.*, T. II, Moskva 1946.
- Sobieski, *Listy* - Jan Sobieski, *Listy do Marysieńki* [Epistulae ad Mariam uxorem], opr. Leszek Kukulski, Warszawa 1970.
- Solov'ev - Sergej Michajlovič Solov'ev, *Istorija Rossii s drevnejsich vremen'*, kn. III, T. 11-15, 2. izd., S. Petersburg [s.d.].
- Stopniak - Franciszek Stopniak, *Dzieje kapituły zamojskiej* [Historia capitulae Zamosciensis], Lublin 1962.
- Sturdza - Alexander A. C. Sturdza, *La Terre et la Race Roumaines depuis leurs origines jusqu'à nos jours*, Paris 1904.
- Subera - Ignacy Subera, *Terytorium diecezji wrocławskiej i pomorskiej* [Territoria dioecesis Vladislaviensis ac Pomeraniae], in: "Prawo Kanoniczne", T. 4(1961), p. 681-768.
- Szafranec - Kazimierz Szafranec, *O. Augustyn Kordecki w świetle duchowości Paulinów polskich XVII w.* [Pater Augustinus Kordecki et spiritualitas Paulinorum Poloniae saec. XVII], Warszawa 1980.
- Szostkiewicz - Zbigniew Szostkiewicz, *Katalog biskupów obrządku łacińskiego przedrozbiorowej Polski* [Catalogus episcoporum ritus Latini in Polonia antequam sit regnum divisum], in: "Sacrum Poloniae Millennium", T. I (1954), p. 391-608.
- Šeptyckyj - *Monumenta Ucrainae Historica*, T. IV: 1671-1701, collegit Andreas Šeptyckyj, Romae 1967.
- Tacito, *Annali* - *Annali* di Tacito, a cura di Azelia Arici, 2 ed., Torino 1969 (Classici Latini).
- Theiner VMPL - *Vetera Monumenta Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae gentiumque finitimarum historiam illustrantia*, ed. Augustinus Theiner, T. III: *A Sixto PP V usque ad Innocentium PP XII, 1585-1696*, Romae 1863.
- Trawicka - Zofia Trawicka, *Sejmik województwa sandomierskiego w latach 1572-1696* [Contio palatinatus Sandomiriensis a. 1572-1696], Kielce 1985.
- Urkunden... - *Urkunden und Actenstücke zur Geschichte des Kurfürsten Friedrich Wilhelm von Brandenburg*, Bd. XXII: *Politische Verhandlungen*, Bd. XIV, hrsg. von Max Hein, Berlin und Leipzig 1926.
- Urządnicy centralni... - *Urządnicy centralni i nadworni Polski XIV-XVIII wieku. Spisy* [Magistratus Regni et magistratus curiae in Polonia saec. XIV-XVIII. Indices], opr. Krzysztof Chłapowski et alii, Kórnik 1992.

- Urzednicy centralni WKL - Urzednicy centralni i dygnitarze Wielkiego Ksiestwa Litewskiego XIV-XVIII wieku. Spisy* [Magistratus ac dignitarii Magni Ducatus Lithuaniae saec. XIV-XVIII. Indices], opracowali Henryk Lulewicz i Andrzej Rachuba, Kórnik 1994.
- Urzednicy inflancy... - Urzednicy inflancy XVI-XVIII wieku. Spisy* [Magistratus Livoniae saec. XVI-XVIII. Indices], opracowali Krzysztof Mikulski i Andrzej Rachuba, Kórnik 1994.
- Urzednicy woj. krakowskiego... - Urzednicy województwa krakowskiego XVI-XVIII wieku. Spisy* [Magistratus palatinatus Cracoviensis saec. XVI-XVIII. Indices], opracowali Stanisław Cynarski i Alicja Falniowska-Gradowska, Kórnik 1990.
- Vezzosi - Antonio Francesco Vezzosi, *I scrittori de' Chierici Regolari detti Teatini*, parte II, Roma 1780.
- Vinas - Thomas Vinas a S. Aloysio, *Index bio-bibliographicus CC. RR. PP. Matris Dei Scholarum Piarum...*, T. I, Romae 1908.
- VL - *Volumina Legum. Prawa, konstytucje i przywileje Królestwa Polskiego...* [Leges, Constitutiones et privilegia Regni Poloniae], T. II, IV, V, Petersburg 1859, 1860.
- Wagner - Marek Wagner, *Stanisław Jabłonowski (1634-1702). Polityk i dowódca* [Stanislaus Jabłonowski, vir rerum publicarum militiaeque peritus], T. I-II, Siedlce 1997.
- Waliszewski - *Archiwum spraw zagranicznych francuskie do dziejów Jana Trzeciego* [Archivum Gallicum rerum exterarum ad historiam Ioannis III pertinentium], T. III: *Lata od 1680 do 1683* [Ab a. 1680 ad 1683], opr. Kazimierz Waliszewski, Kraków 1884 (Acta Historica res gestas Poloniae illustrantia ab anno 1597 ad annum 1795, vol. VII).
- Wanat, *Kult Świętego Józefa...* - Benignus Józef Wanat, *Kult Świętego Józefa Oblubieńca NMP u Karmelitów Bosych w Krakowie. Informator historyczny* [De sancto Iosepho Sponso BMV, quomodo apud Carmelitas Discalceatos veneratus sit Cracovienses. Notae historicae], Kraków 1981.
- Wanat - Benignus Józef Wanat, *Zakon karmelitów bosych w Polsce. Klasztory karmelitów i karmelitanek bosych 1605-1975* [Ordo Carmelitarum Discalceatorum in Polonia. Conventus monachorum monialiumque annis 1605-1975], Kraków 1979.
- Weber - Christoph Weber, *Die ältesten päpstlichen Staatshandbücher. Elenchus Congregationum, Tribunalium et Collegiorum Urbis 1629-1714*, in: "Römische Quartalschrift für christliche Altertumskunde und Kirchengeschichte", 45. Supplementheft, Rom-Freiburg-Wien 1991.

- Wieteska - Józef Wieteska, *Katalog prałatów i kanoników prymasowskiej kapituły łowickiej od 1433 po 1970 r.* [Catalogus praelatorum canonicorumque capitulae primatialis Loviciensis ab anno 1433 usque ad 1970], Warszawa 1971.
- Wiśniowski, *Rozwój sieci parafialnej...* - Eugeniusz Wiśniowski, *Rozwój sieci parafialnej w prepozyturze wiślickiej w średniowieczu. Studium geograficzno-historyczne* [Evolutio paroeciarum praepositurae Vislicensis Medii Aevi. Studia geographico-historica], Warszawa 1965 (Rozprawy Zespołu badań nad polskim średniowieczem Uniwersytetu Warszawskiego i Politechniki Warszawskiej, III).
- Wołyniak - Wołyniak [J. M. Giżycki], *Zniesione kościoły i klasztory rzymskokatolickie przez rząd rosyjski w wieku XIX-tym, w diecezji łuckiej, zytomierskiej i kamienieckiej (gub. wołyńskiej, kijowskiej i podolskiej)* [Ecclesiae et monasteria Romano-Catholica saec. XIX ab auctoritatibus Russicis suppressa in dioecesibus Luceoriensi, Zytomeriensi et Camenecensi (in praefecturis Voliniae, Kioviensi et Podoliae)], in: "Nova Polonia Sacra", T. I (1928), p. 1-312.
- Wójcik, *Dyplomacja polska...* - Zbigniew Wójcik, *Dyplomacja polska w okresie wojen drugiej połowy XVII wieku (1648-1699)* [Historia relationum cum exteris tempore bellorum, quae saeculo XVII posteriori exorsa (1648-1699)], in: *Historia dyplomacji polskiej* [Historia relationum inter Poloniam et exteris gentes intercedentium], T. II: 1572-1795, pod red. Zbigniewa Wójcika, Warszawa 1982, p. 163-330.
- Wójcik, *Historia powszechna* - Zbigniew Wójcik, *Historia powszechna XVI-XVII wieku* [Saeculi XVI ac XVII historia universalis], Warszawa 1968.
- Wójcik Zbigniew, *Jan Kazimierz Waza* [Ioannes Casimirus Vasa], Wrocław 1997.
- Wójcik, *Jan Sobieski* - Zbigniew Wójcik, *Jan Sobieski 1629-1696* [Ioannes Sobieski 1629-1696], wyd. 2, Warszawa 1994 (Biografie Sławnych Ludzi).
- Wójcik, *Rzeczpospolita wobec Turcji i Rosji...* - Zbigniew Wójcik, *Rzeczpospolita wobec Turcji i Rosji 1674-1679. Studium z dziejów polskiej polityki zagranicznej* [Reipublicae erga Turciam Moscoviamque relationes. Studia in Polonorum exteris cum gentibus relationes], Wrocław-Gdańsk 1976.
- Wójcik, *Traktat andruszowski 1667 roku...* - Zbigniew Wójcik, *Traktat andruszowski 1667 roku i jego geneza* [De tractatu Andrusoviensi anno 1667 concluso eiusque origine], Warszawa 1959.

- Wójcik, *Traktaty...* - *Traktaty polsko-austriackie z drugiej połowy XVII wieku*. [Pacta inter Poloniam et Austriam altera parte saec. XVII inita], opr., wstępem i przypisami opatrzył Zbigniew Wójcik, Warszawa 1985.
- Wurzbach - Constant von Wurzbach, *Biographisches Lexikon des Kaiserthums Oesterreich*, Bd. 20, Wien 1869; Bd. 39, ibidem 1879; Bd. 55, ibidem 1887.
- Wyczawski, *Katalog Archiwum...* - Hieronim Eug. Wyczawski, *Katalog Archiwum Prowincji OO. Bernardynów w Krakowie* [Catalogus archivii provinciae Polonae OFM de Observantia Cracoviensis], cz. 2: *Rękopisy* [Manuscripti], in: "Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", T. 4 (1962), p. 23-225.
- Wyrozumski, *Dzieje Krakowa* - Jerzy Wyrozumski, *Dzieje Krakowa* [Historia urbis Cracoviae], T. I: *Kraków do schyłku wieków średnich* [Cracovia usque ad finem medii aevi], Kraków 1992.
- Wyrozumski, *Dzieje Polski...* - Jerzy Wyrozumski, *Dzieje Polski piastowskiej (VIII wiek-1370)* [Historia regni Poloniae a saeculo VIII usque ad annum 1370 adducta], Kraków 1999 (Wielka Historia Polski, tom 2).
- Zakony męskie...* - *Zakony męskie w Polsce w 1772 r.* [De monachorum ordinibus, qui anno 1772 in Polonia existerent], red. L. Bieńkowski, J. Kłoczowski, Z. Sułowski, Lublin 1972.
- Zbudniewek, *Katalog domów...* - Janusz Henryk Zbudniewek, *Katalog domów i rezydencji polskiej prowincji paulinów* [Catalogus domorum residentiarumque Paulinorum, qui in Poloniae provincia locati], in: "Nasza Przeszłość", T. 31 (1969), p. 181-228.
- Żebrowski - Tadeusz Żebrowski, *Zarys dziejów diecezji płockiej* [Brevis historia dioecesis Plocensis], Płock 1976.